

Qui maltracta el planeta

OPINIÓ

LES GRANS COMPETICIONS A MOTOR
–MOTOS, FÓRMULA 1, RAL·LIS, ETC.–
SÓN LA MANIFESTACIÓ MÉS
ORGIÀSTICA DELS COMPORTAMENTS
HUMANS AMB MAJOR INCIDÈNCIA
EN L'ESCALFAMENT DEL PLANETA

La restauració del clima de la Terra és, fins ara, l'empresa a la qual més gent pot fer aportacions. Diríeu que qualsevol persona, a qualsevol punt del planeta, pot variar un hàbit, donar uns cèntims o fer un simple gest que signifiqui el típic granet d'arena per desaccelerar l'Apocalipsi. La imatge del granet d'arena no sol ser massa encoratjadora: penseu que el poeta Catul volia tants petons de la seva estimada Lèssia com grans d'arena tenen les platges de Líbia. I la cosa no va acabar massa bé. Però és cert que de vegades un sol petó dona sentit a la vida. Deixem-ho aquí.

Els Estats, les aliances d'Estats, les grans corporacions, les petites empreses, els governs autonòmics i els municipals, les associacions de barri..., qui no està en condicions de donar uns segons més de vida al planeta? Però el gruix del problema ha estat durant decennis la resistència a ser definit com a problema. Mireu els anys que fa que els grans emporis del petroli, de les elèctriques, del carbó, etc., neguen l'escalfament i subvencionen generosament fundacions suposadament dedicades a la recerca per demostrar que l'escalfament era una càbria dels ecologistes atada pels comunistes.

Ara, el que no ha emergit de tots els moviments conservacionistes, verds o ecologistes és un model susceptible de convertir-se en ídol de multituds, que sigui admirat universalment per la seva consciència ecologista, mentre que el firmament dels somnis infantils i adolescent està densament poblat d'ídols que representen tot el contrari. I és que no hi ha res d'heroic, per exemple, en el fet de no il·luminar els monuments de nit, sobretot en un país amb tantes hores de sol. La gent jove ja no sabrà mai com és una gran catedral o un castell medie-

GUILLEM
FRONTERA

val en nits de lluna plena. Ensenyar que la foscuria nocturnal pot afegir misteri i bellesa a un monument faria part d'una visió de les coses que, ampliada adequadament, ens permetria fer passes d'abast insospitat.

Més prest que tard abastaríem la prohibició de gairebé totes les competicions de motor. Per més simpàtics que ens caiguin, els Pedrosa o els Márquez són part d'un olimp que proposa ídols l'existència dels quals no pot prescindir d'una activitat altament contaminant: gasolina, neumàtics..., per no parlar d'aquesta contaminació acústica que s'incrementa notablement amb motiu dels triomfs d'aquests ídols. Sabem que la velocitat i les eufòries que hi menen són letals, però la proposem ininterrompudament com una experiència humana que et porta a la glòria. Les competicions motociclistes en totes les seves variants, inclosa aquesta salvatjada del motocròs,

exciten els pitjors instints de les seves respectives parròquies i empesten tota la societat. No es pot dir, precisament, que contribueixin a crear consciència conservacionista. És tot el contrari. Res del que passa en una carrera de motos conté ensenyances que vagin en la bona direcció.

I què no hauríem de dir de les curses de cotxes, des de la fórmula 1 fins als ral·lis, aquestes bàrbares processons pertorbadores dels grans espais verges de la Terra. O de les curses de motos d'aigua, de llanxes, de les piruetes –les beneïtures, per dir-ho aviat– que fan els avions davant de multituds embambades. O de les desfilades militars.

La Humanitat encara no ha après algunes coses elementals que afecten la seva supervivència i la del planeta on s'allotja. Però seria massa naïf dir-ho així, perquè la realitat és que no les ha volgudes aprendre, aquestes coses. L'enriquiment s'ha produït en bona part a costa de la salut del planeta, i l'hàbit de veure que les coses són així ens fa pensar que hem de continuar igual si volem continuar "creixent": no en saviesa, tan sols en acumulació d'estrís més o menys sofisticats, sobretot per poder comunicar res a tothom.

Tot el que no comenci des de baix, des d'una assumpció global del problema que provoqui canvis rotunds d'hàbits, està condemnat al fracàs. Els nous comportaments suposarien en principi nous sacrificis, perquè tendim a confondre el malbaratament dels recursos amb el nivell de vida. Aquesta perspectiva descoratja els polítics. Fins que es dissolgui en les nostres consciències aquest turbulent malentès, no avançarem d'acord amb els esforços que hi esmercem.

Escriptor, guionista i crític d'art